Lietas Nr. 11300064312
Lietas arhīva Nr. K23-0005-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2015.gada 19.janvārī

Madonas rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Lazdiņa
piedaloties prokurorei I.Reisai,
aizstāvim zvērinātam advokātam J.Močulskim
cietušo pārstāvēm zvērinātām advokātēm L.Skrajānei un R.Jakovelei ,

iztiesājot atklātā tiesas sēdē krimināllietu , /pers. E/ (/pers. E/) , personas kods 82011015776, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 260.panta otrās daļas (likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 01.04.2013.) **,**

k o n s t a t ē j a

/pers. E/ būdams persona, kas vada transportlīdzekli, pārkāpa ceļu satiksmes noteikumus, kā rezultātā cietušajam nodarīti smagi miesas bojājumi un izraisīta cilvēku nāve.

/pers. E/ 2012.gada 21.decembrī, ap pulksten 20.30, Madonas novadā, pa autoceļu P-37 , Pļaviņas-Madona-Gulbene, virzienā no Pļaviņām uz Madonu vadīja kravas automašīnu /TL marka/ , numurs valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/, ar piekabi Koegel S24 , numurs reģistrācijas numuru WZ5321/pers. H/ 34.km, vadot transportlīdzekli ar ātrumu 90 km/h (atļautais ātrums 80 km/h), kas negarantēja kustības drošību konkrētajos ceļa un meteoroloģiskajos apstākļos, /pers. E/, neizvēlējās ceļa un meteoroloģiskajiem apstākļiem (ceļš lejup, pagrieziens pa kreisi, asfaltbetona segums ar noblietētu sniegu, apledojis) atbilstošu braukšanas ātrumu, nerīkojās tā, lai neradītu satiksmei bīstamu situāciju. /pers. E/ zaudēja kontroli par transportlīdzekļa vadību, tas saslīdēja, iebrauca pretējā braukšanas joslā un aizšķērsoja ceļu /pers. I/ vadītajai automašīnai Audi A4, ar Latvijas Republikas valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/, kurā kā pasažieri atradās /pers. J/ un /pers. K/.

Tādējādi /pers. E/ pārkāpa 2004.gada 29. jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr. 571 „Ceļu satiksmes noteikumi" 4.punkta prasības, kas noteic - ceļu satiksmes dalībniekiem jāizpilda šo noteikumu un citu normatīvo aktu prasības, kas nosaka ceļu satiksmes dalībnieku pienākumus, jāizpilda policijas darbinieku un to personu norādījumi, kuras pilnvarotas regulēt satiksmi, kā arī jāievēro luksoforu signālu, ceļa zīmju un ceļa apzīmējumu; 10.punktā noteikto - ceļu satiksmes dalībniekiem un citām personām jārīkojas tā, lai neradītu satiksmei bīstamas vai satiksmi traucējošas situācijas un nenodarītu zaudējumus; 112.punkta prasības - transportlīdzekļa vadītājam jābrauc ar ātrumu, kas nepārsniedz noteiktos ierobežojumus, ņemot vērā ceļu satiksmes intensitāti, transportlīdzekļa un kravas īpatnības un stāvokli, kā arī ceļa un meteoroloģiskos apstākļus (īpaši redzamību braukšanas virzienā); 113.punktu - ja izveidojas ceļu satiksmei bīstami šķēršļi vai citas briesmas, kuras transportlīdzekļa vadītājs spēj pamanīt, viņam jāsamazina braukšanas ātrums vai pilnīgi jāaptur transportlīdzeklis, vai, neradot bīstamību citiem ceļu satiksmes dalībniekiem, šķērslis jāapbrauc; 115.punkta otrās daļas prasības - ārpus apdzīvotām vietām transportlīdzekļu braukšanas ātrums nedrīkst pārsniegt: automobiļiem un autobusiem, velkot piekabi, un kravas automobiļiem, kuru pilna masa pārsniedz 7,5 t, - 80 km/h.

Ceļu satiksmes negadījumā /pers. I/ guva smagus miesas bojājumus, kas bīstami dzīvībai: galvas apvidū - sista caurejoša ādas un lēvera brūce pieres vidusdaļā, ādas nobrāzumi uz sejas, asinsizplūdums un sista lēvera brūce pieres daļā, deguna kaula lūzums ar saasiņojumu mīkstajos audos ap to; krūšu kurvja apvidū - ādas nobrāzums uz labā pleca, kreisā atslēgas kaula šķembains lūzums, abpusēji no 1.-9. ribu lūzumi pa abām atslēgas kaulu viduslīnijām ar plašām brīvo lauzto ribu fragmentu nobīdēm, ribu pleiru bojājumiem, abu plaušu pleiru priekšdaļu un audu plīsumi ar plašiem saasiņojumiem plaušu audos ap tiem, asiņošana 2000 ml abos pleirālajos dobumos; ekstremitāšu apvidū - ādas nobrāzums uz labā augšstilba un vaļējs labā augšstilba vidējās trešdaļas daudzšķembains kaula lūzums, saasiņojumi mīkstajos audos ap to.

Šie miesas bojājumi bija tiešā cēloņsakarībā ar /pers. I/ nāves iestāšanos 2012.gada 21.decembrī, jo nāves cēlonis bija trulas krūšu kurvja traumas ar abpusējiem ribu lūzumiem, plašiem plaušu, ribu pleiru un plaušu audu plīsumiem, kas radīja masīvu iekšējo asiņošanu (kopā 2000 ml abos pleirālajos dobumos) un sarežģījās ar iekšējo orgānu mazasinību (Minakova plankumiem), šoka nierēm, abpusējs pneimotoraks, mazizteikta asiņu aspirācija plaušās.

/pers. J/ guva smagus miesas bojājumus, kas bīstami dzīvībai : galvas apvidū - zemādas asinsizplūdums un asinsizplūdums uz galvas ādas muskuļu lēvera iekšējās virsmas kreisajos deniņos, saasiņojums uz lēvera labajos deniņos, galvaskausa lūzums izejošs no kreisās deniņkaula zvīņas ar pāreju uz galvaskausa pamatni, plāns, šķidras konsistences saasiņojums zem cietā smadzeņu apvalka ap labās puses deniņu - paura - pakauša kreisās puses pakauša daivām un difūzi ap smadzenītēm, saasiņojumi zem mīkstajiem smadzeņu apvalkiem, labās puses deniņu un pakauša daivās, asiņošana smadzeņu vēderiņu sistēmā, asiņošana elpceļos; krūšu kurvja apvidū - abu atslēgas kaulu šķērslūzums, labās puses no 1.-7.ribu lūzumi pa atslēgas kaula viduslīniju ar ribu un plaušu pleiru bojājumiem, abu plaušu sasitumi ar asins izplūdumiem zem plaušu pleirām, asiņošana (600 ml) labajā pleirālajā dobumā; ekstremitāšu apvidū - labā augšstilba kaula šķembains lūzums ar saasiņojumu mīkstajos audos ap to.

Miesas bojājumi bija tiešā cēloņsakarībā ar /pers. J/ nāves iestāšanos 2012.gada 21.decembrī, jo nāves cēlonis bija politrauma ar galvaskausa lūzumu, saasiņojums zem smadzeņu apvalkiem, multipli labās puses ribu lūzumi, kas radīja masīvu asiņošanu (600 ml) labajā pleirālajā dobumā un sarežģījās ar iekšējo orgānu mazasinību (Minakova plankumiem), šoka nierēm, galvas smadzeņu piebriedumu, mazizteiktu asiņu aspirāciju plaušās.

/pers. K/ guva smagus miesas bojājumus, kas bīstami dzīvībai: labā augšstilba šķembains lūzums, nobrāzumi uz sejas, plēsta brūce uz deguna, deguna kaula lūzums, zemādas asinsizplūdumi uz labā augšdelma un pleca, galvas smadzeņu sasitums, labās puses 9.-10.ribu lūzumi ar gaisu un asinīm pleiras dobumos, mugurkaula 6.kakla skriemeļa labā sānu un locītavas izauguma lūzumi.

Ar savām darbībām /pers. E/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 260.panta otrajā daļā **(** likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 01.04.2013.).

Apsūdzētais sevi par vainīgu viņam inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā atzina daļēji. Liecināja, ka braukuši kopā ar kolēģi, noguris nejuties, ceļa apstākļi bijuši labi. Esot pietiekama pieredze kravas automašīnu vadīšanā. Braucis ar ātrumu ap 80 km/h, jo mašīna nebijusi smagi piekrauta un nevarējis ātrāk braukt. Ja mašīna esot smagi piekrauta, tad no kalna krava varot mašīnu pastumt. Braucot ziemā, pieļaujot , ka uz ceļa var būt sniegs un

apledojums. Licies, ka braucis ar ceļa apstākļiem atbilstošu ātrumu.

Tuvojoties Madonai , ieraudzījuši pretī braucošas mašīnas gaismas. Pēkšņi viņa vadītā mašīna sākusi slīdēt. Centies samazināt ātrumu bremzējot. Pirms tam ceļš bijis melns, tīrs, nebijis ne sniega, ne ledus uz asfalta. Rises uz ceļa parādījušās , kad braucis lejā no kalna un mašīna sākta nedaudz mētāt. Redzamība bijusi laba. Kad mašīna sākusi slīdēt, pretī braucošās mašīnas gaismas vēl redzējis, pēc tam - nē. Pajautājis kolēģim, vai mašīna viņus apbraukusi, vai arī apstājusies. Domājis, ka automašīnai vajadzējis apstāties, jo tā bijusi pietiekamā attālumā un varējusi izvairīties no sadursmes.

Pēc notikušā izkāpis no mašīnas un kopā ar citiem palīdzējis cietušajiem. Notikuma vietā ieradušies mediķi, policija. Tajā pat naktī nopratināts un viņam uzrādīta ceļu satiksmes negadījuma shēma .

Domājot, ka tahogrāfam bijusi kļūda rakstīšanas iekārtā, tādēļ nepareizi uzrādīts viņa vadītās automašīnas braukšanas ātrums .

Līdzīgi /pers. E/ liecinājis arī pirmstiesas izmeklēšanā , lai gan tad norādījis, ka precīzi nevar pateikt ar kādu ātrumu braucis pirms sadursmes, domājot, ka aptuveni ar ātrumu 85 km/h. Zinot, ka atļautais ātrums viņa vadītajai mašīnai nedrīkst pārsniegt Latvijā 80 km/h , lai gan Polijā atļautais ātrums esot 90 km/h. Pirms Madonas pēkšņi mainījušies ceļa apstākļi, ceļš bija apledojis, nebija kaisīts (2.sējums lietas 89., 96.lapa).

Lai gan apsūdzētais savu vainu atzina daļēji , tiesa uzskata, ka tā ir pilnībā pierādīta ar liecinieku tiesas sēdē sniegtajām liecībām, tiesu medicīniskās , kā arī autohtehniskās ekspertīzes atzinumiem un pārējiem lietas materiāliem vērtējot tos kopumā un savstarpējā saistībā.

Lietā nav strīda par ceļu satiksmes negadījuma laiku , vietu ,tajā iesaistītajām personām, cietušajam /pers. K/ , bojā gājušajām /pers. I/ un /pers. J/ radītajiem miesas bojājumiem un to smaguma pakāpi.

No notikuma vietā veiktās apskates protokola un tam pievienotās fototabulas redzams, ka ceļu satiksmes negadījums noticis 2012.gada 21.decembrī, ap pulksten 20.25, autoceļa P-37 , Pļaviņas-Madona-Gulbene, 34.km (1.sējums, lietas 3.-8., 144.lapa).

/pers. I/ un /pers. J/ nodarīto miesas bojājumu smaguma pakāpi apstiprina 2012.gada 24.jūlija līķa ekspertīzes atzinumi Nr. 169 , Nr.170 (1.sējums, lietas 56.-58., 63.-65.lapa) . /pers. K/ nodarīto miesas bojājumu smaguma pakāpi apstiprina 2013.gada 25.janvāra tiesu medicīnas eksperta atzinums Nr. 7 (1.sējums, lietas 69.-71.lapa).

/pers. E/ atzina, ka 2012.gada decembrī Madonas novadā, virzienā no Pļaviņām uz Madonu , vadīja kravas automašīnu /TL marka/, kas saslīdēja, tādējādi izraisot ceļu satiksmes negadījumu . Apsūdzētais uzskatīja, ka negadījums noticis slikto ceļa apstākļu dēļ, jo pēkšņi kļuvis slidens un viņš nevarējis kontrolēt automašīnas vadību. Turklāt , pēc viņa domām, bijis pietiekoši liels attālums, lai pretimbraucošā automašīna spētu nobrmzēt, vai citādā veidā izvairīties no sadursmes. Lai gan spidometrā neskatījies, domājot, ka nepārsniedzis atļauto braukšanas ātrumu.

Līdzīgi uzskatīja arī notikuma aculiecinieks apsūdzētā kolēģis /pers. N/ (/pers. N/). Tiesas izmeklēšanas laikā viņš liecināja, ka tuvojušies Madonai, kur vajadzējis apstāties, jo jau beidzies darba laiks. Izbraukuši no Polijas 18 stundas pirms negadījuma. Katrs braukuši četras stundas, tad 45 minūtes atpūtušies. Pirms negadījuma kolēģis bijis nobraucis jau četras stundas, tādēļ meklējuši stāvvietu. Reisā braukuši kā divi vadītāji uz maiņām, katram bijusi sava tahogrāfa karte.

Braucot no diezgan liela kalna, tālumā redzējis automašīnas gaismas. Negaidīti mašīna saslīdējusi. Vadot tādu lielu mašīnu, neko nevarot izdarīt, jo vilcējs iet savu ceļu, bet piekabe savu ceļu. Kaut pašam esot 20 gadu darba stāžs, arī neko nevarētu šai gadījumā izdarīt. Pēc ietriekšanās sniega kupenā, izkāpjot no automašīnas, apejot tai apkārt, ieraudzījuši sadragātu vieglo automašīnu. Citi satiksmes dalībnieki apstājušies , izsaukta policija un mediķi . Ne pats , ne kolēģis nebijuši lietojuši alkoholu.

Iepriekš ceļš bijis labs, bet negadījuma vietā - apledojis. Uzskatot, ka kolēģis /pers. E/ braucis ar ātrumu, lai varētu droši izbraukt līkumu. Ātrāk par atļauto ātrumu 80 km/h nevarot pabraukt, jo automašīnai uzstādīts automātiskais ātruma ierobežotājs. Zinot, ka pieļaujamā ražotāju kļūda tahogrāfa rādījumos esot 10% . Balstoties uz savu pieredzi, varot teikt, ka vieglajai automašīnai bijusi iespēja izvairīties no sadursmes. Pats brauktu pa labi sniega kupenā, nevis triektos smagajā automašīnā, jo sniegs triecienu amortizētu.

Cietušais /pers. K/ par ceļu satiksmes negadījuma apstākļiem nav liecinājis, jo notikušo neatceras (1.sējums, lietas73.-74.lapa).

/pers. R/, kurš 2012.gadā strādājis Madonas policijā par satiksmes uzraudzības rotas inspektoru , liecināja, ka sastādījis notikuma vietas apskates protokolu, fiksējot visu, kas bijis redzams notikuma vietā. Negadījums noticis diennakts tumšajā laikā, ceļa braucamā daļa bijusi slidena, ceļa malās - sniegs. Kad atbraucis uz negadījuma vietu, tur jau strādājuši glābēji un mediķi. Pēc kravas automašīnas vadītāju teiktā, sapratis, ka viņu automašīna saslīdējusi.

Shēmā norādījis iespējamo sadursmes vietu uz brauktuves. Vadījies pēc atlūzām, lausku nobirumu koncentrācijas. Negadījumā nekā sarežģīta nebijis - smagā mašīna saslīdējusi, sagriezusies šķērē un slīdējusi ar savu inerci. Automašīna slīdējusi, jo attiecīgajā ceļa posmā bijusi slidena brauktuve un iespējams, ka smagās automašīnas vadītājs nav ņēmis vērā meteoroloģiskos laika apstākļus attiecībā uz brauktuvi.

Arī pārējie lietā nopratinātie liecinieki tiesas izmeklēšanā faktiski liecināja tikai par to , kur pēc notikušā negadījuma uz ceļa atradās automašīnas , par automašīnā /TL marka/ esošo pasažieru atrašanās vietu, kā arī par ceļa apstākļiem negadījuma vietā.

Liecinieki /pers. S/ un /pers. T/ līdzīgi liecināja, ka braukuši no Rīgas. Pašu avārijas brīdi neredzējuši, redzējuši tikai sekas. Pirms Madonas šķērsām pāri visam ceļam bijusi smagā kravas automašīna. Apstājušies , lai uzzinātu, kas noticis. Apejot automašīnai apkārt, ieraudzījuši, ka aiz tās ir vieglā automašīna ar cietušajiem. Izvilkuši no automašīnas vīrieti, kas bija aizmugurē, priekšējiem cietušajiem nevarējuši palīdzēt, jo viņi bijuši iespiesti. Aizmugurējais pasažieris nebija piesprādzējies, par priekšējiem neatceroties , sēdeklis bijis piespiests pie paneļa.

/pers. S/ norādīja, ka laika apstākļi bijuši normāli. Ceļa segums bijis mitrs, bet ledu nejutis.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieks pers Mliecināja, ka kopā ar kolēģi /pers. U/ ieradušies ceļu satiksmes negadījuma vietā, kur smagā automašīna atradusies šķērsām pāri ceļam. Bijusi notikusi sadursme ar vieglo automašīnu, kurā atradušies trīs cietušie, iespiesti mašīnas salonā. Uz viņu ierašanās brīdi vīrietis jau bijis izvilkts no vieglās automašīnas. Izmantojot hidrauliskos instrumentus, no mašīnas atbrīvojuši sievieti un meiteniti, ko nodevuši mediķiem. Vieglajā automašīnā pasažieri nebijuši piesprādzēti. Bērns noteikti nebijis piesprādzēts, par sievieti vairs precīzi neatceroties. Mediķi konstatējuši sievietes un bērna nāvi. Ceļš tai vietā bijis slidens, apledojis. Aiz smagās automašīnas ceļa malā atradies baļķis, bet tas nebijis uz ceļa braucamās daļas.

To, ka automašīnas /TL marka/ vadītāja un pasažieri nebijuši piesprādzējušies , liecināja arī pers B. Pirmo no automašīnas salona atbrīvojuši mazo meiteni, kura bijusi zem paneļa, pēc tam vadītāju, kura atradusies sēdeklī. Nebijusi piesprādzējusies ne sieviete, ne bērns. Ceļš tajā dienā bijis slidens.

Arī /pers. V/, kurš notikuma vietā atradies kā neatliekamās medicīniskās automašīnas šoferis, liecināja, ka ceļš bija apledojis , pa virsu sniega „putra".

Lieciniece pers N– cietušā /pers. K/ māte, par notikuma apstākļiem neko konkrētu neliecināja, vien norādīja , ka automašīna /TL marka/ A4 piederējusi viņai, bet to katru dienu izmantojusi vedekla Agnese. Arī negadījuma vakarā Agnese braukusi pēc vīra un līdzi paņēmusi mazo meitiņu. Pēc kādas stundas no policijas darbiniekiem uzzinājusi par avāriju.

No lietas 1.sējuma 144.-145.lapā esošās AS „Latvijas autoceļu uzturētājs „ sniegtās informācijas redzams, ka autoceļš P37 nosaukums2012.gada 21.decembrī atbildis 2010.gada 9.marta Ministru kabineta noteikumu Nr.224 „Noteikumi par valsts un pašvaldības autoceļu

ikdienas uzturēšanas prasībām un to izpildes kontroli" izvirzītajām prasībām . Minētajā datumā veikta autoceļa brauktuves attīrīšana no sniega ar vienlaicīgu smilts-sāls maisījuma apstrādi .

Lai gan lietā ir šāda informācija , uzklausot tiesas izmeklēšanā sniegtās liecinieku liecības, apsūdzētā liecināto, tiesai nerodas šaubas par ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokolā fiksēto brauktuves stāvokli brīdī, kad notika ceļu satiksmes negadījums – brauktuvi klāja noblietēts sniegs, tā bija apledojusi. Neskatoties uz šo atzinumu, tiesa norāda, ka transportlīdzekļa vadītājam jāievēro Ceļu satiksmes noteikumu prasības .

Lai gan /pers. E/ neatzina , ka viņa vadītā automašīna būtu pārsniegusi atļauto braukšanas ātrumu , tiesai nav pamats apšaubīt 2013.gada 25.aprīļa autotehniskās ekspertīzes atzinumā Nr 13.-379 konstatēto, ka automobiļa Renault kustības ātrums pirms sadursmes un sadursmes brīdī (19.20 pēc Polijas laika) ir bijis 90km/h (1.sējums, lietas 49.-50.lapa). To, ka apsūdzētā vadītā kravas automašīna ir pārsniegusi Latvijas Republikā atļauto braukšanas ātrumu 80km/h , apliecina arī lietai pievienotais lietiskais pierādījums – automašīnas /pers. Z/ tahogrāfa karte.

Autotehniskās ekspertīzes atzinumā ir secināts , ka no tehniskā redzes viedokļa automobiļa Renault vadītājam bija jāizvēlas braukšanas ātrums, kas nepārsniedz maksimāli atļauto 80km/h un atbilst ceļa un laika apstākļiem . /pers. A0/ vadītāja rīcība, izvēloties neatbilstošu braukšanas ātrumu un zaudējot kontroli par automobiļa vadību, kā rezultātā tika aizšķērsots viss ceļš, ir sadursmes rašanās iemesls.

Valsts tiesu ekspertīžu biroja Tehnisko ekspertīžu departamenta vecākais tiesu eksperts /pers. AA/ tiesas izmeklēšanas laikā apstiprināja, ka izpētot viņa rīcībā nodotos kriminālprocesa materiālus, secinājis, ka automašīna /TL marka/ pirms sadursmes braukusi ar ātrumu 90 km/h. To konstatējis, izpētot tahogrāfa karti, kas iesniegta lietā. Tahogrāfs nerādot neprecīzu ātrumu. Kopējā kļūda varētu būt par 6 km/h.

/pers. AB//TL marka/ neesot fiksēts nekāds pārvietošanās ātrums, ne arī bremzēšanas vai sānslīdes pēdas. Esot tikai redzamās deformācijas, bet tās nedodot iespēju noteikt kustības ātrumu. Skatoties shēmā, secinājis , ka vieglajai automašīnai /TL marka/ nebijis iespējams apbraukt automašīnu /TL marka/. Tiešais avārijas cēlonis esot tas, ka kravas automašīnas vadītājs zaudējis kontroli pār automašīnu, kura sānslīdē ieslīdējusi pretējā braukšanas joslā un nošķērsojusi visu braucamo daļu. Sadursme notikusi automašīnas /TL marka/ A4 kustības joslā. Vieglā automašīna neiebraukusi pretējā braukšanas joslā.Iespējams, ka slidenā ceļa dēļ vadītājs zaudējis kontroli pār automobiļa vadību, taču vadītājam esot jāvērtē visi ceļa apstākļi un braukšanas ātrums, pie kura viņš ir spējīgs nodrošināt drošu braukšanu. Konkrētajā gadījumā , ievērojot kļūdu robežu, neesot konstatēts liels ātruma pārsniegums, bet tomēr bijis jāizvēlas ātrums attiecīgajiem ceļa apstākļiem, lai nerastos sānslīde.

Tiesai nav pamata apšaubīt eksperta atzinumu tā nepamatotības, būtisku nepilnību vai pieļautu metodiska rakstura kļūdu dēļ, kā arī nav konstatēta eksperta nepietiekama kvalifikācija vai nekompetence . Eksperta /pers. AA/ atzinums atbilst arī tiesas izdarītajam secinājumam par ceļu satiksmes negadījuma rašanās iemeslu. Ceļu satiksmes noteikumu 112.punkts noteic, ka „transportlīdzekļa vadītājam jābrauc ar ātrumu, kas nepārsniedz noteiktos ierobežojumus, ņemot vērā ceļu satiksmes intensitāti, transportlīdzekļa un kravas īpatnības un stāvokli, kā arī ceļa un meteoroloģiskos apstākļus (īpaši redzamību braukšanas virzienā)".

No minētās normas izriet, ka katrā gadījumā, nevērtējot citu personu iespējamo rīcību, kas saistīta ar ceļu kvalitātes uzturēšanu, tieši transportlīdzekļa vadītājs ir atbildīgs par izvēlēto braukšanas ātrumu.

Tiesa nepiekrīt apsūdzētā norādītajam, ka viņš braucis ar drošu, ceļa apstākļiem atbilstošu ātrumu. Ņemot vērā transportlīdzekļa un kravas īpatnības (tukša piekabe) , novērtējot laika un ceļa apstākļus (ceļš lejup no kalna, pagrieziens, slidena brauktuve) , bija jābrauc ar mazāku ātrumu, lai izpildītu Ceļu satiksmes noteikumu prasības.

Nav pamats izvērtēt automašīnas /TL marka/ A4 vadītājas rīcību pirms ceļu satiksmes negadījuma. Apsūdzība ir celta konkrētai personai un celtās apsūdzības ietvaros tiesa vērtē to vai apsūdzība ir pamatota vai nē.

Tiesa uzskata, ir pierādīts, ka /pers. E/ vadīja automašīnu un pārkāpa Ceļu satiksmes noteikumu prasības , izraisot ceļu satiksmes negadījumu, kurā gāja bojā divi cilvēki un vienam cietušajam tika nodarīti smagi miesas bojājumi , kas bīstami dzīvībai . Ceļa satiksmes noteikumu neievērošana bija tiešā cēloniskā sakarā ar notikušo ceļu satiksmes negadījumu un radītajām sekām. Līdz ar to tiesa atzīst, ka /pers. E/ darbības ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 260.panta otrās daļas.

Cietušais /pers. K/ pieteicis kaitējuma kompensāciju EUR 175 450 apmērā, tai skaitā, atlīdzību par fiziskajām ciešanām saistībā ar viņam nodarītajiem miesas bojājumiem - EUR 35 000 atlīdzību par morālām ciešanām un garīgām sāpēm par sievas /pers. I/ un meitas /pers. J/ bojā eju - EUR 140 000 , atlīdzību par mantisko zaudējumu- izdevumiem par zvērinātas advokātes pārstāvību kriminālprocesā – EUR 450 . Pieteikums pamatots ar Latvijas Kriminālprocesa likuma 97.panta pirmo daļu, 350.panta pirmo daļu, Civilprocesa likuma 1435.pantu.

Pieteikumā norādīts, ka 2013.gada 4.septembrī kriminālprocesā cietušais iesniedzis pieteikumu par ārstēšanās izdevumu LVL 573,79 piedziņu no vainīgās personas. Pieteikumu daļā par ārstēšanās izdevumu piedziņu no vainīgās personas neuzturot, jo iesniedzis attiecīgu iesniegumu UAB DK „PZU Lietuva" Latvijas filiālei" kā ceļu satiksmes negadījumā vainojamā transporta līdzekļa Renault ar Polijas reģ./pers. AD/-XF56 obligātās civiltiesiskās atbildības apdrošinātājam (3.sējums, lietas 20.-24.lapa)

Tiesas sēdē cietušā pārstāve Lita Skrajāne uzturēja spēkā pieteikto kaitējuma komensāciju, papildus norādot, ka netiek uzturēts kaitējuma kompensācijas pieteikums par ārstēšanās izdevumu piedziņu, jo šos izdevumus gandrīz pilnībā apmaksā apdrošināšanas kompānija PZU.

Ceļu satiksmes negadījumā /pers. K/ guvis smagus miesas bojājumus un iestājusies divu viņa ģimenes locekļu nāve. Šīs sekas atrodoties cēloniskā sakarā ar notikušo negadījumu un ar apsūdzētā rīcību notikušajā. /pers. K/ 15 diennaktis atradies komā slimnīcā. Ceļu satiksmes negadījumā viņš guvis ļoti smagu galvas traumu, labā kāja tikusi lauzta septiņās vietās, smagi traumēta labā roka. Ārstējot šos miesas bojājumus, /pers. K/ veiktas trīs operācijas. Līdz 2013.gada jūlijam cietušais varējis pārvietoties tikai ratiņkrēslā, līdz 2014.gada aprīlim pārvietotojies tikai ar kruķiem. Uz šo brīdi /pers. K/ piešķirta II invaliditātes grupa un viņš vēl turpinot ārstēties . Pārvietoties varot tikai klibojot, jo labā kāja esot par 2 cm īsāka par kreiso kāju, kājā ievietots titāna implants no gūžas līdz celim. Pēc smagās galvas traumas /pers. K/ ciešot pastāvīgas galvas sāpes , esot pasliktinājusies redze, kā arī vērojami atmiņas zudumi un miega traucējumi.

Pārstāve norādīja, ka tiesai ir jāņem vērā arī tās summas, ko ir aprēķinājusi vai izmaksājusi apdrošināšanas firma. Šai gadījumā tā esot apdrošināšanas firma PZU. Bijuši vajadzīgi divi gadi, lai šī firma īsi pirms tiesas sēdes veiktu šo aprēķinu un /pers. K/ daļēji izmaksātu zaudējumu atlīdzību. Cietušais no šīs firmas ir saņēmis zaudējumus sakarā ar pārejošo darbnespēju 352,69 EUR un ir aprēķināta, bet nav izmaksāta summa, saistībā ar ārstēšanos un saistībā ar nemateriālajiem zaudējumiem 996,02 EUR, kas tiesai, nosakot kompensācijas apmēru par fiziskajām ciešanām un par tuvo cilvēku zaudējumu būtu jāņem vērā.

Izmaksājamo atlīdzības apmēru šajā gadījumā nosakot 2005.gada 17.maija Ministru kabineta noteikumi Nr.331, kas bijuši spēkā uz ceļu satiksmes negadījuma brīdi. Šīs summas neesot samērīgas ar tiem nemateriāliem un materiāliem zaudējumiem, kas nodarīti, tādēļ cietušais esot spiests kriminālprocesa ietvaros pieteikt kaitējuma atlīdzību pret konkrēto personu, kura vainojama prettiesiskā rīcībā un kuras dēļ šis kaitējums ir radies.

Lūdzot apmierināt /pers. K/ pieteikto kompensāciju pieteikumu un noteikt viņam atlīdzību gan par fiziskajām ciešanām, gan par sāpēm un garīgajām ciešanām, kā arī piedzīt no apsūdzētā /pers. E/ cietušā labā izdevumus par juridisko palīdzību.

Kaitējuma kompensāciju pieteicis arī nepilngadīgās cietušās /pers. AG/ likumiskais pārstāvis /pers. AH/, lūdzot piedzīt no apsūdzētā par labu cietušajai apmierinājumu par nodarīto morālo kaitējumu sakarā ar mātes /pers. I/ bojā eju EUR 70 000 un ar māsas /pers. J/ bojā eju - EUR 30 000 , t.i. kopā EUR 100 000. Lūgts piedzīt arī mantisko zaudējumu sakarā ar nesaņemto ienākumu daļu, kas /pers. AG/ kā apgādājamai

pienākusies no mātes /pers. I/ viņai dzīvai esot, un starpību starp apgādnieka zaudējuma pensiju par 2013.gadu EUR 256,41 EUR , par 2014.gadu 235,28 EUR , kā arī noteikt tiesības cietušajai /pers. AG/ turpmāk līdz laikam, kamēr viņa pati spēs sevi apgādāt, saņemt šos zaudējumus. Lūgts piedzīt arī ar cietušās tiesību aizsardzību saistītos izdevumus par kompensācijas pieteikuma sagatavošanu EUR 200 un par mantojuma lietas kārtošanu EUR 198,20 EUR , kopā EUR 398,20.

Nepilngadīgās cietušās pārtāvja /pers. AH/ pārstāve Rita Jakovele tiesas sēdē norādīja, ka /pers. AH/ ar Madonas novada bāriņtiesas lēmumu ir atzīts par /pers. AG/ likumisko pārstāvi, tādēļ pārstāvot viņu šajā kriminālprocesā.

Ar /pers. E/ izdarīto noziedzīgo nodarījumu /pers. AG/ nodarīts morāls un materiāls kaitējums. Nemateriālie zaudējumi saistoties ar sāpēm un garīgām ciešanām sakarā ar apgādnieka nāvi, bet cietušajam likums ierobežojot saņemt atlīdzību par cita tuvinieka nāvi . Apdrošināšanas kompānija morālo kompensāciju izmaksājot tikai sakarā ar apgādnieka nāvi un ierobežotā apjomā.

Apdrošināšanas kompānijai PZU nosūtīti divi iesniegumu par nemateriālo zaudējumu atlīdzību , bet saņemta atbilde, ka summas netiks izmaksātas līdz tiesas sprieduma saņemšanai krimināllietā.

Uzskatot, ka pienākums izmaksāt neiegūto labumu - starpību starp izmaksāto pensiju un ienākumiem, ko cietusī būtu saņēmusi, ja viņas māte būtu dzīva, pienākoties maksāt apdrošinātājam. Apdrošinātāji aprēķinājuši šo atlīdzību par laika periodu no 2012.gada 21.decembra līdz 2014.gada 31.decembrim – EUR 3497,96 ,atzīstot, ka šis pieteikums ir pamatots, bet pagaidām netiekot izmaksāts, jo nav tiesas sprieduma. Šajā daļā kaitējuma kompensācijas pieteikumu neuzturot. Attiecībā uz nemateriālajiem zaudējumiem par bojā gājušo māti, Sintijai aprēķināta morālā kompensācija EUR 142,29 , kas būtu ņemama vērā tiesai, lemjot par morālo kompensāciju.

Par to, ka /pers. AG/ nodarīts smags morāls kaitējums, liecinot krimināllietas materiāli kopumā, kā arī to apstiprinājusi tiesas sēdē ciniece Sk. Paegle, likumiskais pārstāvis /pers. AH/. Sintija ļoti pārdzīvojot notikušo, skumstot, bēdājoties. Meitene apmeklējot psihologu, ņai esot miega traucējumi, nespējot naktīs viena gulēt. Uz morālā aizskāruma smagumu norādot tas, ka sekas ir neatgriezeniskas, jo Sintijai kad nebūs mātes un māsas.

R.Jakovele lūdza apmierināt pieteikto kompensāciju un atzīt /pers. AG/ par cietušo sakarā ar māsas /pers. J/ bojāeju , papildinot, ka dz arī piedzīt izdevumus , ka vēl rarušies sakarā ar juridisko palīdzību un mantojuma lietas kārtošanu kopā EUR 662,47 apmērā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350.pantā noteikto, kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kas ar ziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko udējumu. Kompensācija ir krimināltiesisko attiecību regulējuma elements, ko apsūdzētais samaksā brīvprātīgi vai uz tiesas nolēmuma mata.

Tiesa atzīst, ka gan /pers. K/, gan nepilngadīgajai /pers. AG/ ir tiesības saņemt gan mantisko zaudējumu atlīdzību , gan nodarītā orālā kaitējuma kompensāciju. Nav apšaubāms, ka notikušais cietušajiem radījis dziļas psihiskas traumas un smagus pārdzīvojumus arīgas ciešanas) , tomēr jāņem vērā normatīvie akti, kas paredz speciālo kārtību , kādā tiek atlīdzināti zaudējumi ceļu satiksmes negadījumā etušajiem.

Lai aizsargātu ceļu satiksmes negadījumos cietušo trešo personu intereses un reglamentētu tiesiskās attiecības starp nsportlīdzekļu īpašniekiem, tiesīgajiem lietotājiem un apdrošinātājiem sakarā ar transportlīdzekļu īpašnieku un tiesīgo lietotāju iltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu , Latvijas Republikā ir spēkā Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības ligātās apdrošināšanas likums (OCTA likums) , kas pieņemts 2004.gada 1.maijā . Tā 3. nodaļa noteic zaudējumu novērtēšanas un drošināšanas atlīdzības kārtību . Savukārt apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību nosaka Latvijas Republikas inistru kabineta 2004.gada 14.decembra noteikumi Nr.1008 „Noteikumi par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību r personai nodarītajiem materiālajiem zaudējumiem" un, uz iztiesājamā lietā notikušā ceļu satiksmes negadījuma brīdi - Latvijas epublikas Ministru kabineta 2005.gada 17.maija noteikumi Nr.331 „Noteikumi par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas rtību par personai nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem". Tādējādi likumdevējs ir tieši noteicis maksimāli izmaksājamo drošināšanas atlīdzības apmēru, kuru sedz apdrošinātājs vai LTAB tad, ja ir iestājies apdrošināšanas gadījums. Taču tad, ja trešā persona skata, ka tai radīti zaudējumi, kuri netiek atlīdzināti saskaņā ar OCTA likumu vai kuri pārsniedz noteikto apdrošinātāja atbildības limitu, tā bilstoši minētā likuma 15. panta otrajai daļai ir tiesīga vērsties vispārējās jurisdikcijas tiesā un pieprasīt šo zaudējumu atlīdzināšanu.

Apsūdzētais /pers. E/ atzina, ka cietušajiem pienākas atlīdzība , bet norādīja, ka neorientējas likumdošanā, tādēļ nevar paust savu edokli par kompensāciju apmēriem.

UAB DK "/pers. AI/" Latvijas filiāles pārstāve pers Aliecināja, ka pārstāv Polijas apdrošināšanas firmu PZU. Latvijā esot Lietuvas mas filiāle , kas darbojoties kā prasības noregulēšanas korespondents un kam ir saistoši Latvijas likumi.

Pirmos dokumentus saistībā ar notikušo ceļu satiksmes negadījumu no /pers. K/ apdrošināšanas firma saņēmusi 2013.gada oktobrī. i kā līdz pat šim brīdim vēl visi dokumenti neesot iesniegti pilnībā, šobrīd nevarot tos apmaksāt. Pirms tam bija pieņemts lēmums par jātā transportlīdzekļa atlīdzību – EUR 3000, par Agneses un /pers. J/ apbedīšanas izdevumiem – EUR 3580,64 .Šīs summas izmaksātas Sk. eglei. Atlīdzināts par pārejošu darbnespēju /pers. K/ EUR 352,69. Vēl visas aprēķinātās summas neesot atlīdzinātas, jo apdrošināšanas ma gaidot tiesas spriedumu. Arī no /pers. AH/ esot saņemts iesniegums par nemateriālo zaudējumu atlīdzību, par apgādnieka zaudējuma nsiju, par nesaņemtiem ienākumiem. Viņam , kā /pers. AG/ likumiskajam pārstāvim, nosūtīta vēstule, pieprasot papildus dokumentus.

Neesot problēmu izmaksāt kaitējuma atlīdzības , bet, ja ir iesniegts pieteikums tiesā, apdrošinātājs varot gaidīt spriedumu. Šajā nkrētajā gadījumā vadoties pēc Ministru kabineta 2005.gada noteikumiem Nr.331 "Noteikumi par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un rēķināšanas kārtību par personai nodarītiem nemateriāliem zaudējumiem", kas bijuši spēkā uz ceļu satiksmes negadījuma brīdi. Tā kā gadījums noticis Latvijā, tad izmaksājamo summu limiti nosakāmi pēc Latvijas likumiem.

Tiesa pilnībā piekrīt cietušo pārstāvju izteiktajam viedoklim , ka apdrošinātāju sabiedrības UAB DK "/pers. AI/" cietušo labā rēķinātās atlīdzības summas ir nesamērīgi mazas un viņiem pienākas atbilsošs atlīdzības apmērs .Tomēr ņemot vērā, ka 2014. gada 29. cembrī Satversmes tiesa ir pieņēmusi spriedumu lietā Nr. 2014-06-03 „Par Ministru kabineta 2005. gada 17. maija noteikumu Nr. 331 Noteikumi par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību par personai nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem" 3. nkta, 5.5. apakšpunkta, 7. punkta un 10. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta trešajam teikumam un 105. pantam, arī Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 15. panta pirmās daļas 1. punktam", ar ru noteikts, ka Satversmei neatbilst vairākas Ministru kabineta noteikumu normas, kurās noteikti apdrošināšanas atlīdzības apmēri un to rēķināšanas kārtība par personai nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem , tiesa atzīst, ka lietā nav nosakāmas kaitējuma mpensācijas . Atbilstoši minētā sprieduma rezolutīvās daļas 3.punktam, Ministru kabineta 2005. gada 17. maija noteikumu Nr. 331 3.2. akšpunkts un 7. punkts attiecībā uz personām, kuru prasības par atbilstošu apdrošināšanas atlīdzības apmēru tiek izskatītas vispārējās isdikcijas tiesā un kurām piemērojams Noteikumu Nr. 331 3.2. apakšpunkts un 7. punkts, atzīti par neatbilstošiem Sauszemes nsportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 15. panta pirmās daļas 1. punktam un spēkā neesoši no

05. gada 21. maija. Līdz ar to vispārējās jurisdikcijas tiesām iespējams noteikt šīm personām izmaksājamo apdrošināšanas atlīdzību, bilstoši Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma un Eiropas Savienības direktīvu asībām.

Tādējādi, ņemot vērā tiesu praksi, to, ka nosakot materiālā zaudējuma un morālā kaitējuma apmēru, tiesai ir jāņem vērā drošinātāja izmaksātā vai iespējamā apdrošināšanas atlīdzība, konkrētajā gadījumā kaitējuma kompensācija nav nosakāma (tiesu prakse zīgās lietās – SKK-586/08 SKK-65/09).

Bez tam tiesa norāda, ka saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 1.panta 24., 25., 29.punktu, 44.panta otro un trešo daļu par nsportlīdzekļa ekspluatācijas rezultātā nodarīto zaudējumu atbild transportlīdzekļa īpašnieks vai valdītājs, ja viņš nepierāda, ka zaudējums dies nepārvaramas varas dēļ, ar paša cietušā nodomu vai cietušā rupjas neuzmanības dēļ vai arī citu iemeslu dēļ, kuri saskaņā ar likumu brīvo no atbildības par zaudējuma atlīdzību.

Gadījumos, kad transportlīdzeklis ir nodots turētājam, par nodarītajiem zaudējumiem atbild turētājs, ja viņš nav vienojies ar īpašnieku r citādu zaudējumu segšanas kārtību. Transportlīdzekļa īpašnieks ir fiziskā vai juridiskā persona, kurai pieder transportlīdzeklis.

Transportlīdzekļa turētājs ir fiziskā vai juridiskā persona, kura uz tiesiska pamata (mantas īres, nomas, patapinājuma līgums u.c.) lieto nsportlīdzekli. Par transportlīdzekļa turētāju nav uzskatāma persona, kas transportlīdzekli lieto uz dienesta vai darba tiesisko attiecību mata.

Kā redzams no lietas materiāliem /pers. E/ transportlīdzekli vadījis darba devēja uzdevumā un tas pieder juridiskai personai – SIA ALCOM /pers. AM/ . Transportlīdzekļa obligātā civiltiesiskā apdrošinšana veikta /pers. AN/ (1.sējums, lietas 13-21.lapa). Līdz ar to tiesa zīst, ka kaitējuma kompensāciju izlemšanā piemērojamas arī Ceļu satiksmes likuma normas .

Tā kā kaitējuma kompensācijas izlemšana skar krimināprocesā tieši neiesaistītu personu tiesības un intereses, arī tas ir pmats , lai itējuma kompensācijas šajā lietā nenoteiktu. Šis apstāklis neierobežo cietušo tiesības iesniegt pieteikumu par kaitējuma kompensācijām ivilprocesa likuma noteiktajā kārtībā. Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 350.panta ceturtajai daļai , pieprasot atlīdzību civiltiesiskā kārtībā, ietušais ir atbrīvots no valsts nodevas. Līdzīgas atziņas ir atrodamas arī tiesu praksē – SKK- 693/03, 307/09.

Attiecībā par /pers. K/ pieteikto kaitējuma kompensāciju EUR 450 apmērā par izdevumiem, kas saistīti ar zvērinātas advokātes rstāvību krimināprocesā , tiesa atzīst, ka tie ir pamatoti un apmierināmi, jo pierādīti ar lietai pievienoto kvīti Nr. 040625 (3.sējums, tas 24.lapa).

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 97.panta ceturto un sesto daļu, 79.pantu cietušais – fiziska persona savas tiesības var izmantot pats i ar pārstāvja palīdzību. Par pārstāvi var būt zvērināts advokāts. Vērtējot cietušā advokātei par sniegto juridisko palīdzību un pārstāvību sas sēdē samaksāto naudas summu EUR 450, tiesa to atzīst par samērīgu, tāpēc par piedzenamu no apsūdzētā cietušā labā.

Cietušās /pers. AG/ pārstāvja /pers. AH/ pieteikto kaitējuma kompensāciju par juridisko palīdzību, tiesa atzīst par apmierināmu daļēji, daļā par izdevumiem, kas saistīti ar pārstāves zvērinātas advokātes R.Jakoveles pārstāvību - EUR 500, kas pierādīta ar lietā esošajām ītīm Nr. 028176, 028178 (3.sējums , lietas 31., 32.lapa) . Daļā par izdevumiem, kas saistīti ar mantojuma lietas kārtošanu – EUR 162,47, sa uzskata, ka tā nav nosakāma, jo no pievienotajām kvītīm (3.sējums lietas 30., 33., 34.lapa), nav iespējams izdarīt viennozīmīgu cinājumu, ka maksājumi notārei un Liezeres pagasta pārvaldei saistīti ar /pers. AG/ pārstāvību šajā krimināprocesā.

Atbilstoši Krimināllikuma 35.pantā noteiktajam , soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, vainīgo personu dīt par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu,kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un turētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu , nosakot soda veidu , tiek ņemts vērā izdarītā oziedzīgā nodarījuma raksturs un radītais kaitējums, vainīgā personība ,savukārt, nosakot soda mēru, tiek ņemti vērā atbildību mīkstinošie pastiprinošie apstākļi.

/pers. E/ nav sodīts. No darba vietas SIA /Nosaukums D/ raksturots pozitīvi, kā nosvērts, apzinīgs un atbildīgs darbinieks. Šajā ņēmumā viņš strādājot par autovadītāju no 2014.gada janvāra . /pers. E/ raksturīgā apzinība un rūpīgums garantējot godīgi paveiktu darbu. teicoties radošai pieejai darbam, organizatora spējām un mākai rīkoties stresa situācijās , ar panākumiem veicot uzticētos pienākumus (ējums, lietas 57.lapa).

Pats apsūdzētais paskaidroja, ka 2014.gada 31.augustā ir noslēdzis laulību , sieva esot grūtniece. Rūpējoties par jaunāko brāli, kurš mojot ar psihiska rakstura slimību. Apliecinot teiktā patiesumu, tiesai iesniedza atbilstošus dokumentus (3.sējums lietas100.-104.lapa).

Par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli, atbilstoši Krimināllikuma 47.panta otrajai daļai, tiesa atzīst to, ka /pers. E/ izteica tiesu nožēlu par izdarīto.

Krimināllikuma 48.pantā noteikus atbildību pastiprinošus apstākļus tiesa nekonstatē.

Krimināllikuma 260.panta otrajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums , atbilstoši Krimināllikuma 7.panta trešajai daļai , asificējams kā mazāk smags noziegums , kas izdarīts aiz neuzmanības, jo izdarīts 2012.gada 21.decembrī t.i., līdz grozījumiem riminālikumā, kas stājās spēkā 2013.gada 1.aprīlī.

Krimināllikuma 260 .panta otrās daļas sankcija (redakcijā līdz 2013.gada 1.aprīlim) paredzēja brīvības atņemšana uz laiku līdz desmit diem , atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem vai bez tā. Savukārt minētās likuma normas sankcija, kas spēkā no 2013.gada 1.aprīļa paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem, nepiemērojot papildsodu.

Atbilstoši Krimināllikuma 5.panta pirmajai , otrajai daļai, nodarījuma (darbības vai bezdarbības) noziedzīgumu un sodāmību nosaka ums, kas bijis spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā. Likumam , kas mīkstina sodu vai ir citādi labvēlīgs personai, ja vien attiecīgajā umā nav noteikts citādi , ir atpakaļejošs spēks.

Apsūdzības uzturētāja lūdza /pers. E/ piemērot brīvības atņemšanas sodu, savukārt apsūdzētā aizstāvis šo sodu lūdza noteikt nosacīti.

Atbilstoši Krimināllikuma 55.panta pirmajai daļai, ja, nosakot sodu - brīvības atņemšana uz laiku, ne ilgāku par pieciem gadiem, vai ests - tiesa, ņemot vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību un citus lietas apstākļus, iegūst rliecību, ka vainīgais, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus, tā vainīgo var notiesāt nosacīti(likuma redakcija, kas bija ēkā līdz 01.04.2013)

Izvērtējot lietas apstākļus un ņemot vērā noziedzīgā nodarījuma rezultātā iestājušās neatgriezeniskās un arī smagās sekas, tiesa gūst pārliecību par Krimināllikuma 55.panta piemērošanas lietderību apsūdzētajam un uzskata, ka viņš ir sodāms ar reālu brīvības ņemšanas sodu. Līdz ar to tiks sasniegts kriminālsoda piemērošanas mērķis - sodīt vainīgo par kriminātiesisko aizliegumu neievērošanu, tekmēt citu cilvēku uzvedību, brīdinot par atbildību, kas seko tiesību normu neievērošanas gadījumā . Šāds sods būs samērīgs ar noziedzīgā darījuma rezultātā radītajām sekām un taisnīgs attiecībā pret cietušiem.

Ņemot vērā /pers. E/ pozitīvo raksturojumu, apstākli, ka no noziedzīga nodarījuma izdarīšanas jau ir pagājuši vairāk kā divi gadi un tā nav ziņu, ka šajā laikā apsūdzētais būtu izdarījis kādus likumpārkāpumus, tiesa uzskta par iespējamu piemērot viņam mazāku soda

rmiņu kā lūdza to apsūdzības uzturētāja. Turklāt, tiesas ieskatā , automašīnā /TL marka/ A4 negadījuma brīdi atrodošos personu piesprādzēšanās ar drošības jostu , sekmēja smago seku iestšanos iestāšanos, kas arī ņemams vērā, nosakot apsūdzētajam sodu.

Prokurore pamatoti, atsaucoties uz Krimināllikuma 5.panta nosacījumiem , nelūdza /pers. E/ piemērot papildsodu – transportlīdzekļa dīšanas tiesību atņemšanu.

Krimināllikuma 52.panta ceturtā daļa paredz, ka iepriekšējā apcietinājumā un aizturēšanā pavadītais laiks ieskaitāms brīvības ņemšanas soda termiņā. /pers. E/ bijis aizturēts no 2014.gada 8.jūnija līdz 2014.gada 16.jūlijam (1.sējums , lietas 39.-40.lapa, 2.sējums tas 131.lapa). Šis laiks ieskaitāms brīvības atņemšanas soda termiņā.

Apsūdzētā valsts nodrošināto juridisko palīdzību pirmstiesas procesā īstenojis zvērināts advokāts Jānis Raimo , kuram saskaņā ar riminālprocesa likuma 84.pantu un Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumiem Nr. 1493 "Noteikumi par valsts nodrošinātās ridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību", atbilstoši iesniegtajam aprēķiniam , maksājama atlīdzība EUR 29,17 apmērā (2.sējums , lietas 41.lapa).

2014.gada 18.augustā tiesa saņēmusi Tiesu administrācijas atsūtītu rēķinu Nr. P14-03242 par procesuālajiem izdevumiem – EUR ,17, kas saistīti ar dokumentu rakstisko tulkošanu no latviešu valodas uz poļu valodu (3.sējums, lietas 2.-5.lapa). 2014.gada 1.oktobrī ņemts rēķins Nr. P14-03860 par procesuālajiem izdevumiem – EUR 154,06, kas saistīti ar mutisko tulkošanu no latviešu valodas uz poļu lodu un otrādi, kā arī tulka nokļūšanu uz Madonas rajona tiesu (3.sējums, lietas 67.-69.lapa) . No lietas 3.sējuma 122.lapā esošā snieguma redzams, ka izdevumi, kas radušies lieciniekam /pers. AT/ ierodoties uz tiesu, ir EUR 164,69.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 1. un 4.punktu procesuālie izdevumi ir summas, ko izmaksā lieciniekiem, etušajiem, ekspertiem, revidentiem, speciālistiem, tulkiem un citām procesā iesaistītajām personām, lai segtu ceļa izdevumus, kas saistīti ar rašanos procesuālās darbības izdarīšanas vietā un atgriešanos dzīvesvietā, un maksu par naktsmītni, kā arī samaksa advokātam, kad levumus par juridisko palīdzību sedz no valsts līdzekļiem. Pie šādiem apstākļiem saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmo daļu, priekš uzskaitītie procesuālie izdevumi piedzenami valsts labā no notiesātā. Lietā nav ziņu, lai /pers. E/ atbrīvotu no šo procesuālo izdevumu edziņas.

Procesuālie izdevumi saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 529.panta 2.punktu ir piedzenami tikai tajā gadījumā, ja tie netiks labprātīgi līdzināti 30 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Kriminālprocesa likuma 240. pants nosaka galīgo rīcību ar lietiskajiem pierādījumiem un dokumentiem .Lietiskais pierādījums – hogrāfa karte,kas glabājas pie krimināllietas materiāliem, pēc sprieduma likumīgā spēkā stāšanās ir iznīcināma kā nevērtīgi, kā to paredz riminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 5.punkts. Automašīna Audi A4, ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/,kas glabājas e īpašnieces /pers. AV/, atbilstoši Krimināprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 1.punktam, atstājama viņas īpašumā.

2014.gada 9.jūlijā /pers. E/ piemērotais drošības līdzekli – apcietinājums grozīts uz drošības naudu EUR 7000 apmērā . Minēto summu alsts kasē 2014.gada 15.jūlijā ieskaitījusi /pers. AZ/ (/pers. AZ/) (2.sējums, lietas103.-104., 130.lapa) . Atbilsoši Krimināprocesa likuma 7.panta piektajai daļai ,drošības nauda pēc sprieduma spēkā stāšanās, atdodama tās devējai.

/pers. E/ piemērotais drošības līdzeklis – drošības nauda , atstājams negrozīts līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim.

Saskaņā ar iepriekš minēto un vadoties no Krimināprocesa likuma 511., 512., 520., 527., 528. , 529., 530.panta,

t i e s a n o s p r i e d a

/pers. E/ (*/pers. E/*) atzīt par vainīgu mazāk smaga nozieguma, kas paredzēts Krimināllikuma 260.panta otrajā daļā (likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 01.04.2013) , izdarīšanā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) gadu, neatņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības.

Brīvības atņemšanas soda termiņā ieskaitīt apcietinājumā pavadīto laiku no 2014.gada 7.jūnija līdz 16.jūlijam .

pers Epiemēroto drošības līdzekli – drošības naudu EUR 7000, līdz spriedums stāsies likumīgā spēkā negrozīt . Pēc sprieduma stāšanās spēkā to atcelt un 2014.gada 15.jūlijā Valsts kases kontā iemaksāto drošības naudu EUR 7000 apmērā atdot tās devējai - /pers. AZ/ (/pers. AZ/).

Daļēji apmierināt /pers. K/ pieteikto kaitējuma kompesāciju un viņam par labu no /pers. E/ Skšipska piedzīt EUR 450 (četri simti piecdesmit *euro*), pārējā daļā kaitējuma kompensāciju nenoteikt.

Daļēji apmierināt /pers. AG/ pieteikto kaitējuma kompesāciju un viņai par labu no pers Epiedzīt EUR 500 (pieci simti *euro*), pārējā daļā kaitējuma kompensāciju nenoteikt.

No pers Epar labu valstij piedzīt procesuālos izdevumus par advokāta juridisko palīdzību, tulka pakalpojumiem un izdevumiem, kas saistīti ar liecinieka ierašanos uz tiesu EUR 367,09 (trīs simti sešdesmit septiņi *euro* un 9 centus).

Sprieduma labprātīgai izpildei daļā par procesuālo izdevumu samaksāšanu noteikt termiņu - 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanas brīža.

Lietisko pierādījumus –automašīnu /TL marka/ A4, ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/, atstāt /pers. BC/ īpašumā , tahogrāfa karti– iznīcināt.

Spriedumu 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas - 2015.gada 2.februāra, var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesas Krimināllietu kolēģijā, iesniedzot sūdzību vai protestu Madonas rajona tiesā.

Sprieduma tulkojums būs saņemams tiesas kancelejā sākot ar 2015.gada 10.martu.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja (personiskais paraksts) I.Lazdiņa